

รายงานการวิจัย

การใช้พื้นที่ดินสาธารณะสุโขทัย ตำบลคลองยาง

Public Land Used of Sukhothai, Tumbol Klongyang

รศ.ดร. อุไรวรรณ วิจารณ์กุล

นายอดิเรก พันเขียว

นายรัฐเขต สัมไทย

นางสาวประทุม บุญศรี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

พ.ศ.2550

คำนำ

รายงานการวิจัยการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดสุโขทัย โดยเน้นการศึกษาพื้นที่ดินสาธารณะในตำบลคลองยาง เป็นการศึกษาสภาพการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะของตำบลคลองยาง ซึ่งคณะนักวิจัยได้ทำการสำรวจและสัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้เข้าใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ งานวิจัยนี้จึงเป็นการรายงานผลการสำรวจในช่วงปี พุทธศักราช 2549 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณอำนาจ น่วมเจริญ และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดสุโขทัย ตำบลคลองยาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปริมาณขอบเขต ลักษณะประเภท และรูปแบบการเข้าใช้ประโยชน์ของพื้นที่ดินสาธารณะใน จังหวัดสุโขทัย ตำบลคลองยาง วิธีการศึกษาเริ่มด้วยการศึกษาบริบทของพื้นที่สาธารณะในตำบล จากเอกสาร ประกาศ พระราชบัญญัติทางหลวง พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดิน ศึกษาขนาดและ ขอบเขตจากการสำรวจพื้นที่ และศึกษาจากแผนที่ต่างๆ ทำการศึกษาขอบเขตของพื้นที่ สาธารณประโยชน์ โดยใช้เครื่องจีพีเอสวัดพิกัดทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ และศึกษารูปแบบการใช้ พื้นที่สาธารณะประโยชน์จากการการสัมภาษณ์ สำรวจและถ่ายภาพตามสภาพจริง

ผลการศึกษาพบว่า ในพื้นที่ตำบลคลองยางมีพื้นที่สาธารณประโยชน์รวมทั้งสิ้น 3 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 214 ไร่ 94 ตารางวา คิดเป็น 0.5 % ของพื้นที่รวมทั้งตำบล พื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นบึง คลอง ซึ่งยังคงอยู่ในสภาพเดิม 97.2 % ของพื้นที่สาธารณะทั้งหมดยังมีได้ ถูกนำไปใช้ประโยชน์เป็นอย่างอื่นเป็นพื้นที่ที่มีได้มีการบุกรุกคิดเป็นพื้นที่ 208 ไร่ 69 ตารางวา พื้นที่สาธารณประโยชน์ที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ ที่แตกต่างจากสภาพเดิม 6 ไร่ 25 ตารางวา หรือคิดเป็น 2.8 % ของพื้นที่สาธารณะทั้งหมด ในพื้นที่สาธารณะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ มีผู้เข้า ครอบครองพื้นที่ จำนวน 1 ราย คิดเป็นพื้นที่ที่มีการครอบครอง 6 ไร่ 25 ตารางวา รูปแบบของการ เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะ คือการเข้าใช้พื้นที่ทำการเกษตร ได้แก่ การทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

ABSTRACT

The objectives of the study on public land used of Tumbol Klonyang, Sukhothai were to study the amount, the border and the type of occupied public lands in Tumbol Klonyang of Sukhothai. The research methods were the study on the context of each Tumbol by literature survey and the map analysis of the area. GPS was used to study the border of the public land. A field survey, photographing and deep interview were used to study the type of occupied land.

The result showed that there were 3 public land areas of Tumbol Klonyang which occupied 214 Rai 94 Cubic Va or 0.5 % of the whole area of tumbol. Most of public lands were canal and natural ponds which were 97.2 % of the whole public land area. They were still unoccupied and were in the same condition as previous time. They were covered 208 Rai 69 Cubic Va or 2.8 % of the whole public land areas. It was occupied by a person and land. It was used for paddy field, crop planting and animal farms.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ii
บทคัดย่อ	iii
ABSTRACT	iv
สารบัญ	v
สารบัญภาพ	vii
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 เครื่องมือในการวิจัย	3
1.5 ทฤษฎี สมมติฐาน หรือกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	3
1.6 ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	3
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ลักษณะ ประเภทของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน	4
2.1.1 ลักษณะประเภทของที่ดิน	4
2.1.2 ที่มาของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน	5
2.2 การดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์	5
2.2.1 อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์	5
2.2.2 ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินจำแนกตามประเภทที่ดิน	8
2.3 การใช้พื้นที่ดินทั้งประเทศไทยโดยรวม	9
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	11
3.1 การศึกษาบริบท	11
3.2 การศึกษาขนาด และขอบเขต	11

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.3 ศึกษาลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์	14
3.4 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย	14
4. ผลการวิจัย	15
4.1 พื้นที่สาธารณะจังหวัดสุโขทัย	15
4.2 พื้นที่สาธารณะตำบลคลองยาง	15
4.2.1 บริบทตำบลคลองยาง	15
4.2.2 ปริมาณ ขอบเขต ประเภท และลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง	18
4.2.2.1 ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	20
4.2.2.1.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	20
4.2.2.1.2 พิกัดที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	21
4.2.2.1.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	23
4.2.2.2 ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2 หนองปึกกระทุ่ม	24
4.2.2.2.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2	24
4.2.2.2.2 พิกัดที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2	25
4.2.2.2.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2	27
4.2.2.3 ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	28
4.2.2.3.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	28
4.2.2.3.2 พิกัดที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	29
4.2.2.3.3 การเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	31
4.2.3 ลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง	32
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	33
5.1 สรุป	33
5.2 อภิปราย	33
5.3 ข้อเสนอแนะ	34
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก นสท.พื้นที่สาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย	36

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ภาพถ่ายทางอากาศ ตำบลคลองยาง	17
ภาพที่ 4.2 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง	19
ภาพที่ 4.3 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	20
ภาพที่ 4.4 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลง 1 หมู่ที่ 4 จากการวัดพิกัด	22
ภาพที่ 4.5 ลักษณะที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4	23
ภาพที่ 4.6 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2	24
ภาพที่ 4.7 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลง 2 หมู่ที่ 1,2 จากการวัดพิกัด	26
ภาพที่ 4.8 ลักษณะที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1,2	27
ภาพที่ 4.9 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	28
ภาพที่ 4.10 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 จากการวัดพิกัด	30
ภาพที่ 4.11 ลักษณะที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7	31

ทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น อำนาจหน้าที่การดูแลรักษา และ
ดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ต้องเป็นหน้าที่ของอธิบดีกรม
ที่ดิน ปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว ได้แก่ พระราชบัญญัติ
ปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2547 มาตรา 122 บัญญัติว่า ที่ดินอันเป็นสาธารณประโยชน์ คือที่เลี้ยง
ปศุสัตว์ ที่สำหรับจัดไว้สำหรับราษฎรไปร่วมเลี้ยงสัตว์ร่วมกันเป็นต้น ตลอดจน ถนนหนทางและที่
อย่างอื่นซึ่งเป็นของกลางให้ราษฎรใช้ร่วมกัน เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอ ปัจจุบันนายอำเภอ
จะต้องตรวจตรารักษาอย่าให้ผู้ใดกีดกัน เอาไปเป็นประโยชน์แต่เฉพาะตัว

บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏคือการเฝ้าระวังเตือนภัยให้กับสังคม ในกรณีที่ดิน
สาธารณประโยชน์ซึ่งเป็นที่ที่ส่วนรวมใช้ร่วมกัน เพื่อผลทางด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความ
ปลอดภัยของประชาชน ที่สาธารณะที่เป็นธารน้ำหลาก ที่ดินที่อยู่ในเขตต้นน้ำชั้นหนึ่ง ที่สาธารณะ
เหล่านี้เป็นสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อทางสังคมและคุณภาพชีวิตของคนอื่นๆ ในสังคม ไม่เหมาะสมที่
รัฐบาลจะอนุญาตให้ที่สาธารณะเหล่านี้ตกอยู่ในความครอบครองของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ถ้ามี
บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้าครอบครองโดยมิชอบธรรม อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินจน
ผิดรูปไป ทำให้ผลประโยชน์ที่พลเมืองส่วนใหญ่จะได้รับสูญหายไป ทำให้ที่ดินผืนนั้นไม่เอื้อ
ประโยชน์ต่อส่วนรวมอีกต่อไป และอาจนำมาซึ่งความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือความ
เสียหายต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตของพลเมืองโดยรวมในระยะยาว ดังนั้น
การศึกษาเรื่องการใช้พื้นที่ดินสาธารณะจังหวัดสุโขทัย โดยเน้นการศึกษาในรายละเอียดพื้นที่ดิน
สาธารณะตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย จะเป็นการนำมาซึ่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ ในการให้
ประชาชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของการใช้ทรัพยากรที่ดิน ซึ่งจะทำให้ประชาชน โดยทั่วไปได้
ประโยชน์ร่วมกันจากการใช้พื้นที่สาธารณะ เพื่อประโยชน์ของคนส่วนรวมและสอดคล้องกับการ
จัดการที่ทำกินของประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาปริมาณและขอบเขตของพื้นที่ดินสาธารณะของตำบลคลองยาง จังหวัด
สุโขทัย
- (2) เพื่อศึกษาลักษณะ ประเภทของที่ดินสาธารณะของตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย
- (3) เพื่อศึกษาลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดินสาธารณะของตำบลคลองยาง
จังหวัดสุโขทัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะในจังหวัดสุโขทัย ในเขตตำบลคลองยาง

1.4 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้มีทั้งการศึกษาเอกสารทางราชการ เช่น หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จากแผนที่ต่างๆ แผนที่สภาพภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร แผนที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียมในการวัดพิกัดทางภูมิศาสตร์ การสำรวจพื้นที่และถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค้การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่

1.5 ทฤษฎี สมมติฐานหรือกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย ที่ดินสาธารณะประโยชน์เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ปัจจุบันสภาพแวดล้อม และสถานการณ์เปลี่ยนแปลง จึงควรมีการศึกษาสถานภาพของพื้นที่สาธารณะว่ายังคงถูกใช้เพื่อประโยชน์โดยรวมร่วมกันหรือไม่

1.6 ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานทางราชการเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ต่อไป

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ที่ดินสาธารณะ เป็นที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ที่สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หมายถึง หนังสือแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

2.1.2 ที่มาของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ที่มาของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเกิดขึ้นจาก

- (1) ทางราชการประกาศหวงห้ามไว้ก่อนพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478
- (2) การมีกฎหมายหวงห้าม เช่น มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478
- (3) การสงวนตามกฎหมายที่ดินเมื่อประมวลกฎหมายที่ดินประกาศใช้บังคับแล้ว
- (4) สภาพ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ้วย บึง บางที่มีสภาพอยู่โดยธรรมชาติซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
- (5) การใช้ร่วมกันของราษฎร
- (6) การมีผู้อุทิศ
- (7) การมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง ตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2.2 การดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์

กฎหมายได้กำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ ในการดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์เป็นไปเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เกิดความสงบเรียบร้อย ถูกต้อง ดูแลรักษาเพื่อมิให้มีผู้ใดบุกรุกเข้าไปทำลายหรือครอบครองถือเอาไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการอนุรักษ์ที่ดินนั้นไว้สำหรับใช้ประโยชน์จนถึงอนุชนรุ่นหลัง

ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครอง ป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้ ดังนั้นจากบทบัญญัติดังกล่าว ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น อำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินต้องเป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมที่ดิน (กรมที่ดิน, 2538)

2.2.1 อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์

ปัจจุบันมีการออกกฎหมายหลายฉบับบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจ ในการดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช 2457 มาตรา 122 บัญญัติว่า ที่ดินอันเป็นสาธารณประโยชน์ คือที่เลี้ยงปศุสัตว์ที่จัดไว้สำหรับราษฎรไปเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เป็นดินตลอดจนถนนหนทางและที่อย่างอื่นซึ่งเป็นของกลางให้ราษฎรใช้ด้วยกัน เป็นหน้าที่ของกรมการ

อำเภอ (ปัจจุบันเป็นหน้าที่ของนายอำเภอ) ต้องคอยตรวจตรารักษาอย่าให้ผู้ใดกักกันเอาไปเป็น
ประโยชน์แต่เฉพาะตัว

(2) ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 50 ลงวันที่ 18 มกราคม 2515 แก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 แก้ไขมาตรา 117 และมาตรา 120 โดย
บัญญัติใหม่ให้มีข้อความดังนี้ มาตรา 117 ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารสิ่งใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือน้ำ
และใต้ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่
ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือทะเลในน่านน้ำไทย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า มาตรา 120 ให้
กรมเจ้าท่ามีหน้าที่ดูแลรักษาและขุดลอกร่องน้ำ ทางเดินเรือ แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลภายในน่านน้ำ
ไทย ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไขเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ทางเดินเรือ แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลภายใน
น่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพัน
บาทและกรมเจ้าท่ามีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว

(3) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 กำหนดให้ทางหลวงมี 6 ประเภท คือ ทางหลวง
พิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล ทางหลวงสุขาภิบาล ทางหลวง
สัมปทาน กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มี
อำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงให้มีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแต่กรณี
ในกรณีที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงไว้ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นผู้
อำนวยความสะดวกทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายสำหรับทางหลวงชนบท
นายกเทศมนตรีสำหรับทางหลวงเทศบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับทางหลวงสุขาภิบาล

(4) พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ให้กระทรวงการคลัง เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ใน
ที่ราชพัสดุ และในมาตรา 4 ได้บัญญัติที่ราชพัสดุว่า ที่ราชพัสดุหมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็น
ทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังต่อไปนี้คือ ที่ดินรกร้างว่างเปล่า
และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน
และอสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้น
ว่าที่ชายดิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

(5) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 ภายใต้กฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่
ต้องทำให้เขตเทศบาล ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับที่สาธารณะคือ ให้มีและบำรุง ทางบก ทางน้ำ รักษา
ความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูล มาตรา 53
ภายใต้บังคับของกฎหมายเทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล รวมถึงกิจการตามที่ระบุไว้
ในมาตรา 50 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมี
หน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล รวมถึงกิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53

(6) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. 2517 มาตรา 43 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินใช้บังคับแล้ว ถ้าในเขตโครงการจัดรูปแบบที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและมีได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดรวมอยู่ด้วย ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตการจัดรูปที่ดินนั้น มีผลเป็นการถอดถอนสภาพ การเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าวนี้ ทั้งนี้โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ที่ดินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจัดรูปที่ดิน

ถ้าที่ดินใดถอนสภาพตามวรรคหนึ่งเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือเป็นที่ดินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ โดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้ที่ดินตอนนั้นคงเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต่อไป ถ้าไม่อาจจัดที่ดินดังกล่าว ใช้เป็นที่สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต่อไปได้ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินแปลงอื่นให้แทน

เมื่อได้จัดที่ดินตอนใดคงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ หรือการจัดที่ดินแปลงอื่นให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะแทนตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่สังเขปแสดงขอบเขตของที่ดินตอนนั้นแนบท้ายประกาศด้วย

ถ้าในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามประมวลกฎหมายที่ดินและสภาพของที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยรวมอยู่ด้วย ให้ที่ดินนั้นเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจัดรูปที่ดิน

(7) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร พ.ศ. 2518 มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตาม

(3) ประเภทที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ประเภทนี้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518

2.3 การใช้พื้นที่ดินทั้งประเทศไทยโดยรวม

กองงานเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ กรมที่ดิน ได้ทำการสำรวจที่ดินในประเทศไทย เมื่อ 1 มิถุนายน 2543 ได้รายงานว่ พื้นที่ดินในประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งประเทศรวม 320.70 ล้านไร่ คิดเป็น 100% ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ 1,221 ป่ามีพื้นที่ 143.98 ล้านไร่ คิดเป็น 44.9% พื้นที่ราษฎรครอบครองทำประโยชน์ 98.61 ล้านไร่ คิดเป็น 30.7% พื้นที่นิคมสร้างตนเองต่างๆ 31.84 ล้านไร่ คิดเป็น 9.9% พื้นที่สาธารณประโยชน์ 15.50 ล้านไร่ คิดเป็น 4.8% ที่ราชพัสดุและที่ทหาร 12.25 ล้านไร่ คิดเป็น 3.8% พื้นที่ถนน ทาง ห้วย หนอง คลอง บึง 10.96 ล้านไร่ คิดเป็น 3.4% พื้นที่จำแนกเป็นเขตป่าไม้ถาวร 157 ป่า มีพื้นที่ 4.06 ล้านไร่ คิดเป็น 1.3% ที่ดินรัฐวิสาหกิจและองค์การศาสนา 3.50 ล้านไร่ คิดเป็น 1.1% (กรมที่ดิน, 2543)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทวินทร์ ยอดสวัสดิ์ (2544) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง : กรณีศึกษานิคมสร้างตนเองรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยทำการศึกษาวิวัฒนาการการถือครองที่ดิน และการใช้ที่ดินโดยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงสำรวจ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ. ศึกษาเชิงคุณภาพจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยราชการ และสัมภาษณ์เกษตรกรพร้อมการสังเกตและติดตามการปฏิบัติงานของเกษตรกร ศึกษาเชิงสำรวจแบบสอบถามสมาชิกนิคมรวม 90 ครัวเรือน ผลการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินก่อให้เกิด (1) ความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรในเขตนิคม เนื่องจากผลการพัฒนาของรัฐไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึง (2) ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ที่เกิดจากการทำการเกษตรสมัยใหม่ (3) ผลกระทบจากฟาร์มปศุสัตว์ขนาดใหญ่ทำให้เกิดมลภาวะต่างๆ ต่อชุมชน (4) มีแนวโน้มการขายที่ดินมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ของนิคมสามารถเปลี่ยนเป็นเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน(โฉนด)ได้ (5)มีการทำฟาร์มแบบสัญญาผูกพันมากขึ้น

กระทรวงเกษตร (2508) ได้สำรวจการใช้ที่ดินในประเทศไทย ประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมด 320.7 ล้านไร่ ได้จำแนกการใช้ที่ดินไว้ดังนี้ เนื้อที่ถือครองครอบครองทำการเกษตรประมาณ 75.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 25.53 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่ป่าไม้ประมาณ 180.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 56.23 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่ที่ยังมิได้จำแนกประเภท ประมาณ 63.3 ล้านไร่ หรือร้อยละ 19.71 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ เนื้อที่หนองบึงต่างๆ ประมาณ 1.7 ล้านไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ

วิชิต หล่อจิระชุมห์กุล จิราวัลย์ จิตรถเวช เคือนเพ็ญ ธีรวรรณ วิวัฒน์ และโอม ศรีนิล (2545) ได้จำแนกเนื้อที่ออกเป็นเมืองหรือชนบท มีความสำคัญต่อนโยบายการปกครอง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ได้พัฒนาตัวชี้วัดความเป็นเมืองที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ตั้งแต่เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มาจากศูนย์ข้อมูลการเงินท้องถิ่น ซึ่งจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยกรรมวิธีการทำเหมืองข้อมูล (data mining) ตัวแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้จำแนกประเภทองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อมูลถูกต้องมากกว่าร้อยละ 97

อุไรวรรณ วิจารณกุล และ สมศรี จินตสนธิ (2548) ได้ศึกษาสภาพการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะของพื้นที่ตำบลคลองกระงง จังหวัดสุโขทัย ได้มีการศึกษาปริมาณ ขอบเขตของพื้นที่ และลักษณะการเข้าประ โยชน์ที่ดินสาธารณะ วิธีการศึกษาคือการศึกษาบริบทของตำบลโดยการศึกษาจากเอกสาร ศึกษาขนาดและขอบเขตของพื้นที่ต่าง ๆ และทำการศึกษารูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์โดยทำการสำรวจ สัมภาษณ์ผู้เข้าประ โยชน์ ซึ่งตำบลคลองกระงงมีพื้นที่สาธารณประโยชน์ทั้งสิ้น 3 แปลง เนื้อที่รวม 858 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ทั้งตำบล ตั้งแต่ปี 2469 และ ปี 2470 ได้มีประกาศหวงห้ามไว้ให้ ที่ดินทั้ง 3 แปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์โดยสงวนไว้เพื่อเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ประจำตำบล ขณะสำรวจได้มีผู้เข้าครอบครองพื้นที่จำนวน 100 ครอบครัว เข้าครอบครองพื้นที่รวม 759 ไร่ 4 งาน และองค์การบริหารส่วนตำบลใช้พื้นที่ 1 ไร่ ผู้เข้าครอบครองเป็นผู้อาศัยในหมู่บ้านคลองกระงง หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 และผู้ที่อาศัยในตำบลท่าทอง ผู้ที่เข้าไปใช้เข้าไปในลักษณะการจับจอง ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในทางราชการถือว่าผู้เข้าครอบครองเป็นผู้บุกรุก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยการใช้พื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ที่ศึกษาคือ ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง แผนที่ การสำรวจพื้นที่ โดยใช้เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียม (Global Positioning System) หรือ จีพีเอส (GPS) ในการวิพากษ์ทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ การชี้ขอบเขตที่ดินจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล การสัมภาษณ์ผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแปลผลผลลัพธ์ของการกำหนดตำแหน่ง ออกมาเป็นรูปแบบที่เป็นจุดตำแหน่ง แล้วลากเส้นเชื่อมโยงจุดตำแหน่ง จากนั้นจึงนำมาแปลผลและนำเสนอในรูปของแผนที่ ในการศึกษาปริมาณ ขอบเขต ลักษณะ ประเภท และการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดินสาธารณะตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลมีวิธีการดังนี้

3.1 การศึกษาบริบท

การศึกษาบริบทของพื้นที่ดินสาธารณะตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย โดยทำการศึกษาจากเอกสาร และการสำรวจพื้นที่ ศึกษาจากเอกสาร ประกาศของคณะปฏิวัติ พระราชบัญญัติทางหลวง พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตร พ.ศ. 2517 สำนักงานปฏิรูปการเกษตร (ส.ป.ก.) และกรมเจ้าท่าเป็นต้น

3.2 การศึกษา ขนาดและขอบเขต

การศึกษาขนาดและขอบเขตของที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย จากแผนที่ต่างๆ แผนที่สภาพภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารซึ่งให้รายละเอียด ขอบเขตการปกครอง เส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำ เขตชุมชน ระดับความสูงของภูมิประเทศ แผนที่ธรณีวิทยาของกรมทรัพยากรธรณี แผนที่ของกรมพัฒนาที่ดิน แผนที่ขอบเขตป่าไม้ของกรมป่าไม้ แผนที่ของกรมธนารักษ์ แผนที่กระจายฝนของกรมอุตุนิยมวิทยา แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ

ทำการศึกษาขอบเขตของพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยใช้เทคโนโลยีกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยดาวเทียม (Global Positioning System) หรือ จีพีเอส (GPS) ในการวิพากษ์ทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย ผลลัพธ์ของการกำหนดตำแหน่ง ออกมาเป็นรูปแบบที่เป็นจุดตำแหน่ง (Waypoints) แล้วลากเส้นเชื่อมโยงจุดตำแหน่ง (Routes) จากนั้นจึงนำมาแปลผลเขียนเป็นแผนที่ โดยวิธีการเขียนแผนที่จากการแปลผลมีดังนี้

3.2.1 วัดจุดพิกัดโดยเครื่องมือวัดพิกัด (GPS) ได้ค่า E 6 หลัก ค่า N 6 หลัก

ตัวอย่าง E 587869 N 1909970

3.2.2 แปลงอัตราส่วนของพื้นที่จากเซนติเมตรเป็นเมตร

ตัวอย่าง 1: 4,000 ซม. = 1:40 ม.

3.2.3 นำอัตราส่วนที่ได้ไปหารค่า E โดยหารตัวเลข 3 หลักท้าย

ตัวอย่าง E 587869 $869/40 = 21.7$

3.2.4 นำอัตราส่วนที่ได้ไปหารค่า N โดยหารตัวเลข 3 หลักท้าย

ตัวอย่าง N 1909970 $970/40 = 24.2$

3.2.5 เมื่อได้ค่า E และค่า N จึงนำไปกำหนดจุดในกระดาษกราฟแผนที่ โดยตัวเลข

3 หลักแรกของค่า E จะเป็นค่าเส้นพิกัด และ ตัวเลข 4 หลักแรกของค่า N จะเป็นค่าเส้นพิกัด

3.3 ศึกษาลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์

การศึกษารูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย โดยการสำรวจ สัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เข้าใช้ประโยชน์ และบันทึกข้อมูล

3.4 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การลงพื้นที่สำรวจ การสัมภาษณ์ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ตุลาคม 2548 ถึง กันยายน 2549

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 พื้นที่สาธารณะจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อที่ประมาณ 6,596.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,122,557 ไร่ คิดเป็น 3.88 % ของพื้นที่ภาคเหนือ และ 1.28 % ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีที่ดินสาธารณะที่มี นสล. จำนวนทั้งสิ้น 614 แปลง รวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 52,375 ไร่ 919 งาน 30,449 ตารางวา หรือคิดเป็น 1.17 % ของพื้นที่จังหวัด

อำเภอสวรรคโลก มีที่ดินสาธารณะที่มี นสล. จำนวนทั้งสิ้น 69 แปลง รวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 12,143 ไร่ 80 งาน 3,142 ตารางวา หรือคิดเป็น 0.29 % ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ที่เป็นหนอง คลอง บึง 43 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 3,659 ไร่ 55 งาน 1,835 ตารางวา และพื้นที่ที่ดิน 26 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 8,484 ไร่ 25 งาน 1,307 ตารางวา

เมื่อทำการศึกษาในรายละเอียดคลี่กลงไปในตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.2 พื้นที่สาธารณะตำบลคลองยาง

4.2.1 บริบทของตำบลคลองยาง

ตำบลคลองยางเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เดิมเป็นหมู่บ้านขึ้นอยู่กับตำบลในเมือง มีป่าไม้ข้างขึ้นอยู่จำนวนมาก มีลำคลองธรรมชาติอยู่มากมาย จึงได้เรียกบริเวณดังกล่าวว่า "คลองยาง" ต่อมามีคนอพยพมาอยู่อาศัยทำกินเพิ่มขึ้น จึงได้เสนอให้ตั้งเป็นตำบลตั้งอยู่ในอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ของอำเภอสวรรคโลก ติดต่อกับอาณาเขตอำเภอศรีนคร มีพื้นที่ทั้งสิ้น ประมาณ 101 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 47,183 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ทางการเกษตร 44,752 ไร่ และเป็นพื้นที่อื่นๆ อีก 2,431 ไร่ พื้นที่สาธารณประโยชน์ทั้งหมด 213 ไร่ 3 งาน 194 ตารางวา คิดเป็น 0.5 % ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่สาธารณะตั้งอยู่ใน 3 แปลง ตำบลคลองยางมีอาณาเขตติดต่อก็คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสุขาภิบาลตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลคลองมะพลับ อำเภอศรีนคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง

ประชากรทั้งสิ้น 7,573 คน แยกเป็นชาย 3,764 คน หญิง 3,809 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 74.98 คน/ตารางกิโลเมตร ตำบลคลองยาง มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน

แต่มีลำคลองตามธรรมชาติอยู่ในพื้นที่บางส่วน พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำการเกษตรประเภทไร่นา มีการใช้พื้นที่ทำนายน้อยมาก น้ำใช้มาจากการขุดเจาะบ่อบาดาลและห้วย สระ ลำคลองส่วนน้ำดื่ม ได้มาจากการทำประปาหมู่บ้าน ตำบลคลองขางมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจการเกษตร โดยที่ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรม และรายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ปลูกอ้อย โรงงาน และทำสวนผลไม้ควบคู่กันไป นอกจากการเกษตรแล้ว ชาวบ้านตำบลคลองขาง ยังทำงานรับจ้างทั้งในและนอกภาคเกษตรเป็นอาชีพเสริม หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาง ประกอบไปด้วย ปิมน้ำมันขนาด 1 หัวจ่าย 1 แห่ง ปิมหลด 11 แห่ง ด้านการศึกษา ประกอบไปด้วย โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 4 แห่ง สถาบันองค์กรทางศาสนา ประกอบไปด้วย วัด/สำนักสงฆ์ 7 แห่ง ด้านสาธารณสุข ประกอบไปด้วย สถานีอนามัย 2 แห่ง อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ 100 % ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สถานีตำรวจ(ที่พักสายตรวจ) 1 แห่ง

การคมนาคม ประกอบด้วย ถนนสายหลักที่ติดต่อกับอำเภอ ลาดยางแล้วทั้งหมด 3 สาย สายที่ 1 จากอำเภอสุวรรณภูมิ - อำเภอศรีนคร สายที่ 2 แยกจากสายที่ 1 เชื่อมคลองขาง - บ้านดงจันทร์ สายที่ 3 แยกจากสายที่ 1 เชื่อมคลองขาง - ปลายถนนสายในหมู่บ้าน มีเพียงบางสายที่ลาดยางแล้ว(บางส่วน) เช่น สายคลองขาง- ตาลพรี(เชื่อมป่าสัก หมู่ 11) วังแร่(หมู่ 2) - สมุย(หมู่ 10)

แต่โดยสภาพทั่วไป ถนนภายในหมู่บ้านซึ่งเชื่อมต่อการคมนาคมระหว่างหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนดินลูกรัง(จำนวน 35 สาย) จะมีฝุ่นมากในฤดูแล้งและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ถนนดังกล่าวจะมีสภาพชำรุดทุกปี ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากในพื้นที่ตำบลคลองขางมีการปลูกอ้อยโรงงานเป็นจำนวนมาก เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวจะมีรถบรรทุกอ้อยใช้เป็นเส้นทางสัญจร เก็บเกี่ยววัตถุดิบเพื่อใช้ป้อนโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาล ถนนภายในหมู่บ้านเทคอนกรีตเสริมเหล็กแล้ว(บางส่วน) 1 สาย สายบ้านหนองตะเข้ (หมู่ที่ 5)

ตำบลคลองขาง ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านคลองปู	หมู่ที่ 7 บ้านโปร่งมะขาม
หมู่ที่ 2 บ้านวังแร่	หมู่ที่ 8 บ้านคลองวังทอง
หมู่ที่ 3 บ้านคลองขาง	หมู่ที่ 9 บ้านหัวเขา
หมู่ที่ 4 บ้านคลองขาง	หมู่ที่ 10 บ้านสมุย
หมู่ที่ 5 บ้านหนองตะเข้	หมู่ที่ 11 บ้านป่าสัก
หมู่ที่ 6 บ้านไผ่ตะล่อม	หมู่ที่ 12 บ้านไผ่ตะล่อมใต้

ภาพที่ 4.1 ภาพถ่ายทางอากาศ ตำบลคลองยาง

ที่สาธารณะตำบลคลองยาง แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4 ที่ป่าช้าเก่า ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร สภาพในอดีตและปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก จากที่รกร้างว่างเปล่าที่เป็นป่าช้าเก่าในอดีต เปลี่ยนเป็นพื้นที่ในการทำนา ในด้านสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปยังเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสภาพดีไม่จัดว่าเป็นมลภาวะ ในด้านระบบนิเวศเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งเป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายของพืชพันธุ์เปลี่ยนเป็นระบบนิเวศทุ่งนาที่มีข้าวเป็นพืชเด่น ในด้านแหล่งอาหารและอาชีพเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวจึงเป็นแหล่งอาหารและก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น

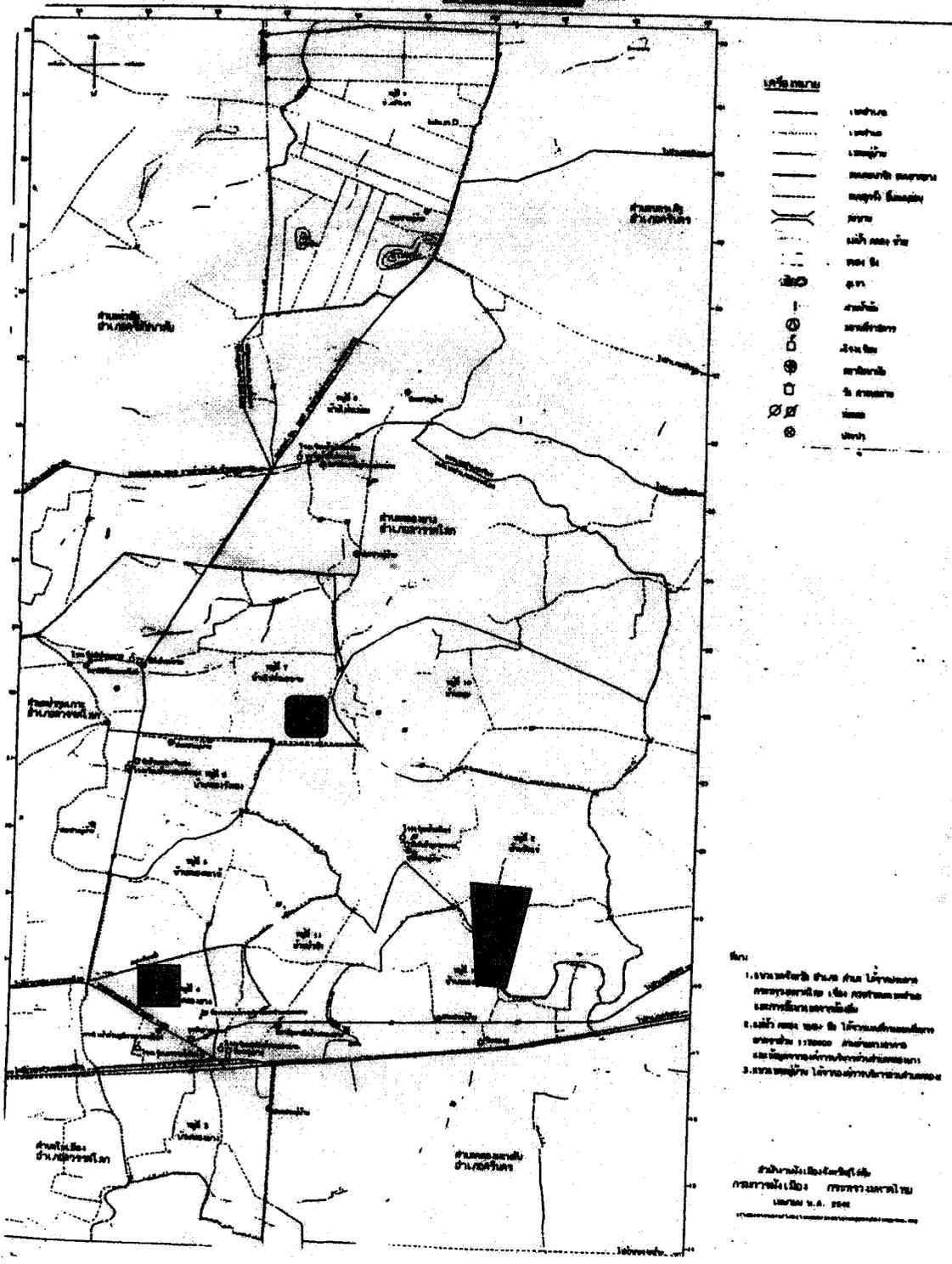
ที่สาธารณะตำบลคลองยาง แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2 อดีตเป็นที่รกร้างว่างเปล่า เป็นคลองส่งน้ำ ปัจจุบันเป็นคลองลำกลางและ คลองชลประทานในด้านสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปยังเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสภาพเดิม โดยยังคงเป็นแหล่งน้ำ ในด้านระบบนิเวศไม่เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่อาจเปลี่ยนไปบ้าง ในด้านแหล่งอาหารและอาชีพเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญเป็นใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคของผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น

พื้นที่สาธารณะตำบลคลองยาง แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 ในอดีตและปัจจุบันยังคงสภาพเดิมเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีแอ่งน้ำ ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม แหล่งอาหาร และอาชีพยังไม่เปลี่ยนแปลง

4.2.2 ปริมาณ ขอบเขต ประเภท และลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตำบลคลองยาง

พื้นที่สาธารณะประโยชน์ของตำบลคลองยางที่ศึกษา พบว่ามี 3 บริเวณ หรือ 3 แปลง คือ แปลงที่ 1 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านคลองยาง แปลงที่ 2 ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1, 2 บ้านคลองปู้, บ้านวังแร่ แปลงที่ 3 ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 บ้านโปรงมะขาม ดังภาพที่ 4.34 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตำบลคลองยาง ที่สาธารณะทั้ง 3 แปลง เป็นที่สาธารณะสงวนไว้เพื่อเป็นที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันในตำบล โดยมีการประกาศหวงห้ามไว้ แปลงที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2546 แปลงที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2543 และแปลงที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2525

แผนที่แสดงพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง
 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองยาง
 อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
 (ฉบับปรับปรุง) ๒๕๖๒

ที่มา
 ๑. แผนที่แสดงพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง
 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองยาง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
 ๒. แผนที่แสดงพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง
 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองยาง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
 ๓. แผนที่แสดงพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง
 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองยาง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

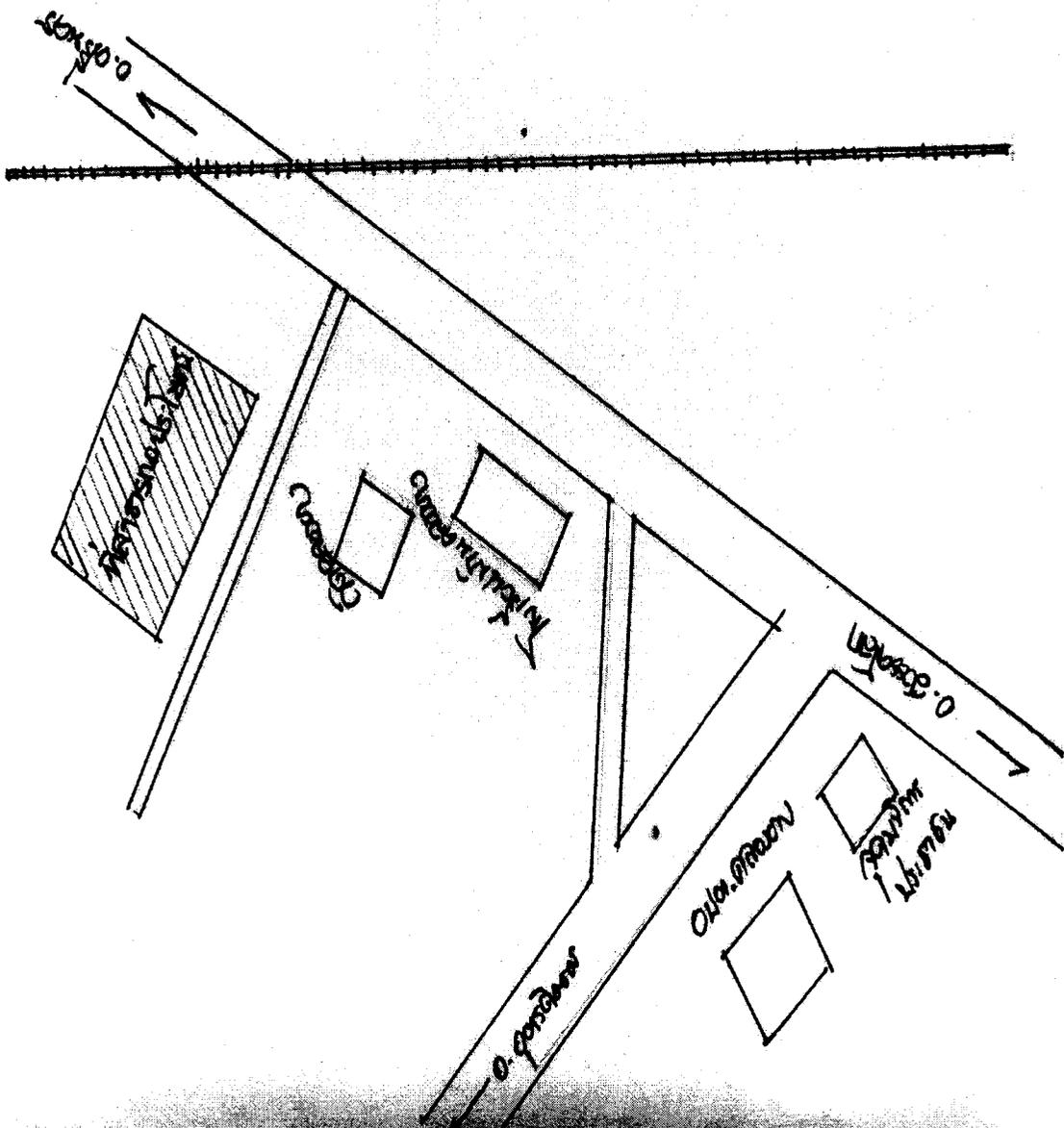
ดำเนินการและจัดทำโดย
 กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย
 เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ 4.2 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์ ตำบลคลองยาง
 1. ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4
 2. ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2
 3. ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

4.2.2.1 ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

4.2.2.1.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4 มีเนื้อที่ทั้งหมด 6 ไร่ 25 ตารางวา มีอาณาเขตทิศเหนือจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 220 เมตร ทิศใต้จดทางรถไฟ สาย สวรรคโลก-ชุมทางบ้านดารา มีความยาว 240 เมตร ทิศตะวันออกจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 240 เมตร ทิศตะวันตกจดทางสาธารณประโยชน์มีความยาว 140 เมตร (ภาพที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

ฉบับกิจตริการและเขตโบลิสารณทศ มรพณ

4.2.2.1.2 พิกัดที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

ทิศเหนือ

จากการใช้ GPS วัดพิกัดที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4 ตั้งอยู่ในพิกัด
จุดที่ 1 พิกัด E 596993 N 1996638

จุดที่ 2 พิกัด E 596084 N 1996061

จากการนำพิกัดที่ได้จากการวัดพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4 แปลง
เป็นแผนที่ได้แผนที่ดังภาพที่ 4.4

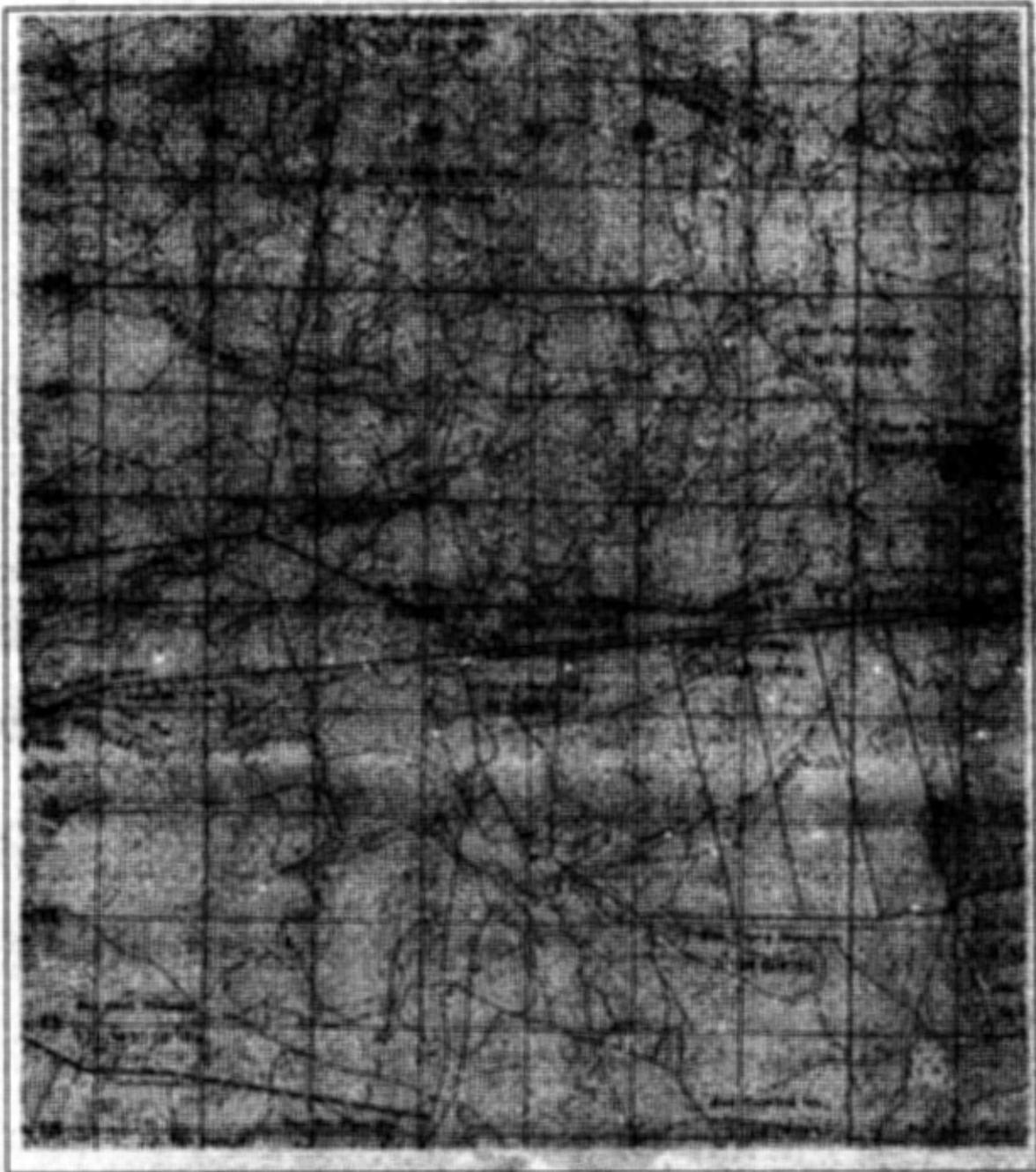
159460)
333.1
กข๗๗

แผนที่แสดงจุดที่ตั้งพื้นที่สาธารณประโยชน์

หมู่ 4 ตำบลหนองทราย น.หนองทราย อ.สามร้อยยอด จ.สุราษฎร์ธานี

มาตราส่วน 1 : 50,000

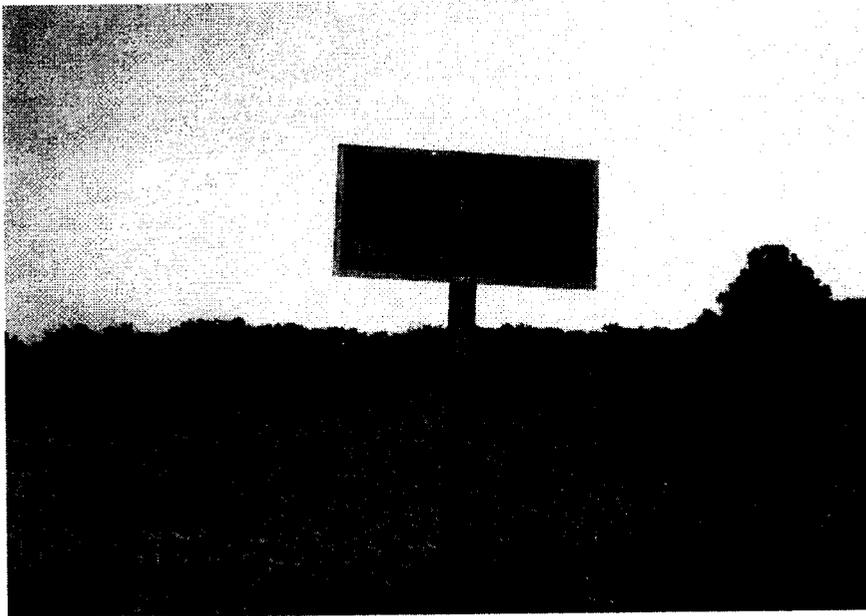
วันที่สำรวจ 4-8-25 54

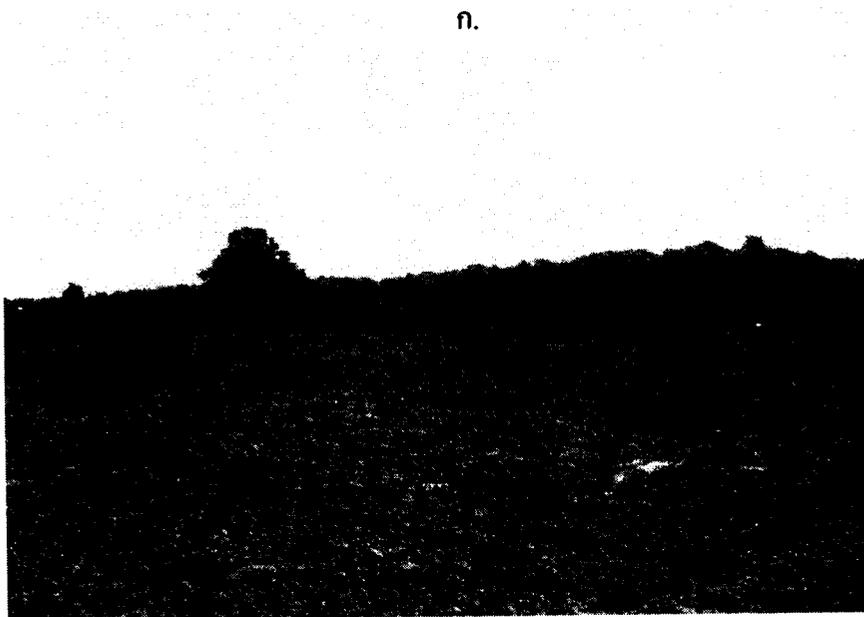
ภาพที่ 4.4 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4 จากการวัดพิกัด

4.2.2.1.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ มีผู้ที่ขอใช้พื้นที่ดังกล่าวเพียงแต่ผู้เดียวเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีเพียง 6 ไร่ 25 ตารางวา มีการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ดินสาธารณะ หมู่ที่ 3 จำนวน 1 คน คือนายสง่า น้อยงาม ครอบครองพื้นที่ 6 ไร่ 25 ตารางวา ครอบครองพื้นที่โดยการเช่าจากทางวัดคลองยาง เป็นราคาไร่ละ 200 บาท มีการตั้งค้ำนาเพื่อเป็นรั้วกันเขตกัน มีการใช้พื้นที่ในการปลูกถั่วและบางฤดูก็ทำผักนึ่ง(ภาพที่ 4.5)

ก.

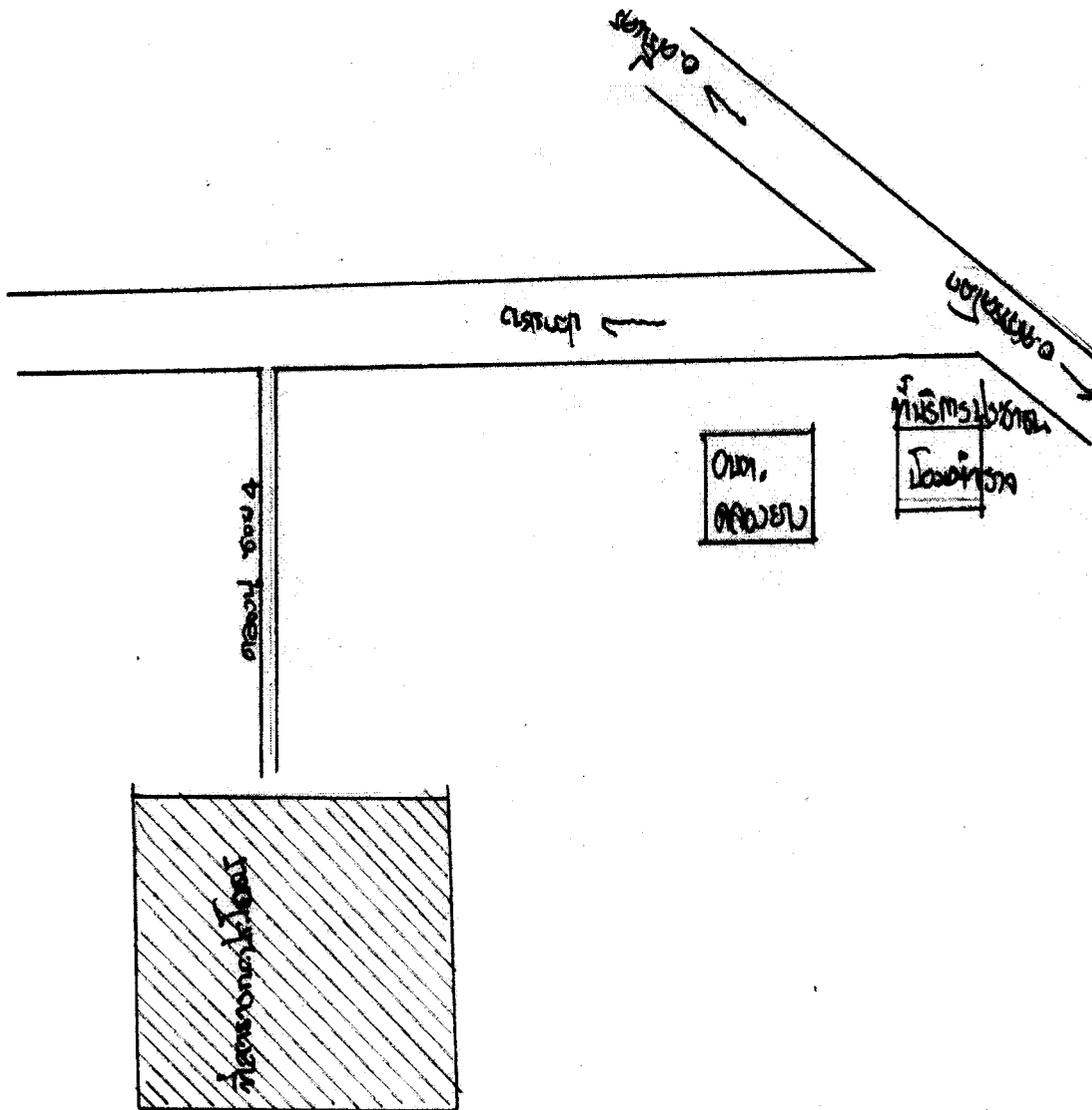
ข.

ภาพที่ 4.5 ก- ข ลักษณะที่ดินสาธารณะประโยชน์ แปลงที่ 1 หมู่ที่ 4

4.2.2.2 ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2 หนองบึงกระทุง

4.2.2.2.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2

ที่ดินสาธารณประโยชน์หนองบึงกระทุงมีเนื้อที่ทั้งหมด 195 ไร่ 2 งาน 99 ตารางวา มีอาณาเขตทิศเหนือจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 700 เมตร ทิศใต้จดที่ดินที่มีการครอบครอง มีความยาว 325 เมตร ทิศตะวันออกจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 725 เมตร ทิศตะวันตกจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 500 เมตร(ภาพที่ 4.6)

ภาพที่ 4.6 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2

4.2.2.2.2 พิกัดที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2

จากการใช้ GPS วัดพิกัดที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2 ตำบล
คลองยาง ตั้งอยู่ในพิกัด ทิศเหนือ จุดที่ 1 พิกัด E 601504 N 1918234

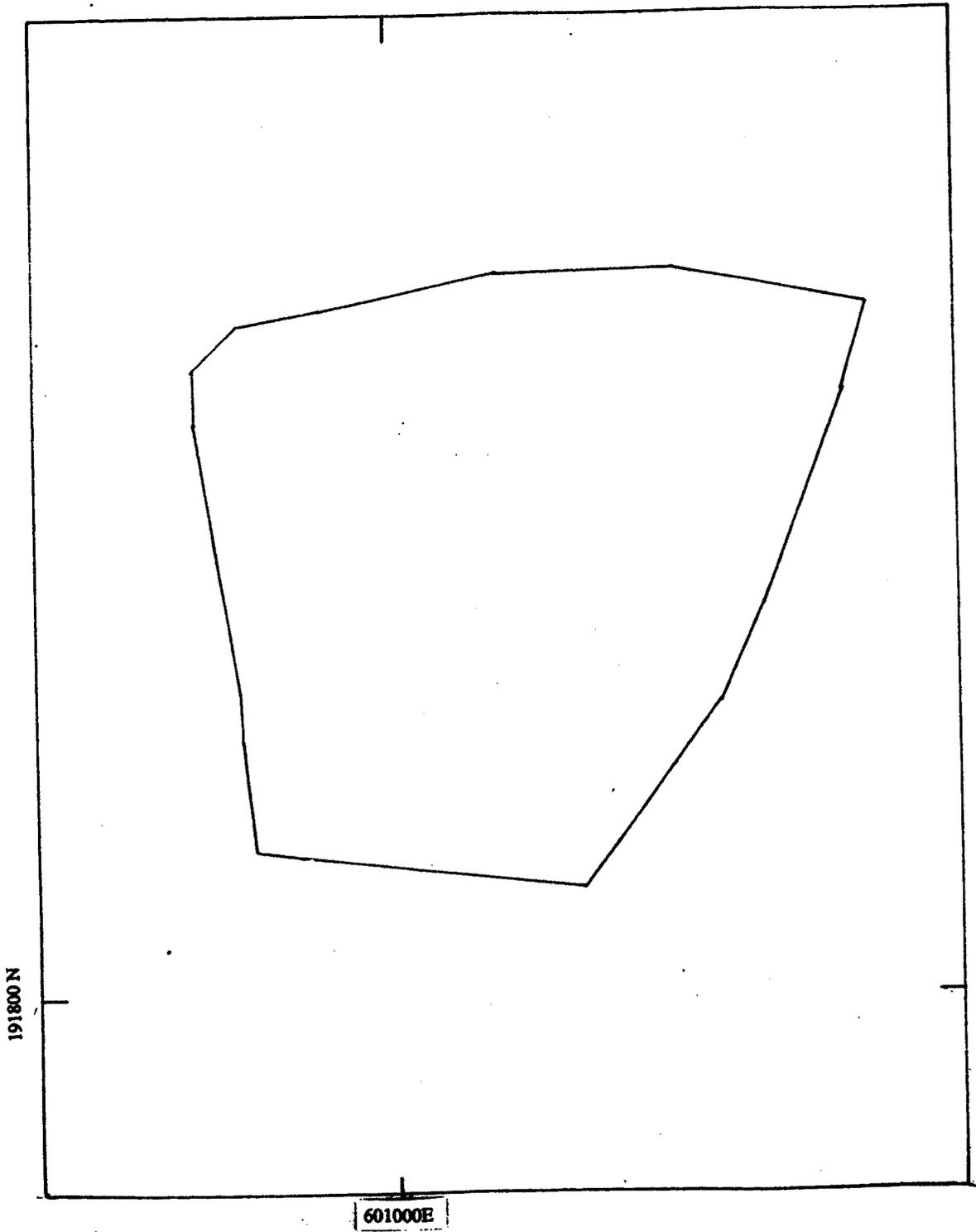
จุดที่ 2 พิกัด E 601490 N 1918195

จุดที่ 3 พิกัด E 601261 N 1918212

จุดที่ 4 พิกัด E 601175 N 1918060

จากการนำพิกัดที่ได้จากการวัดพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2
แปลงเป็นแผนที่ได้แผนที่ดังภาพที่ 4.7

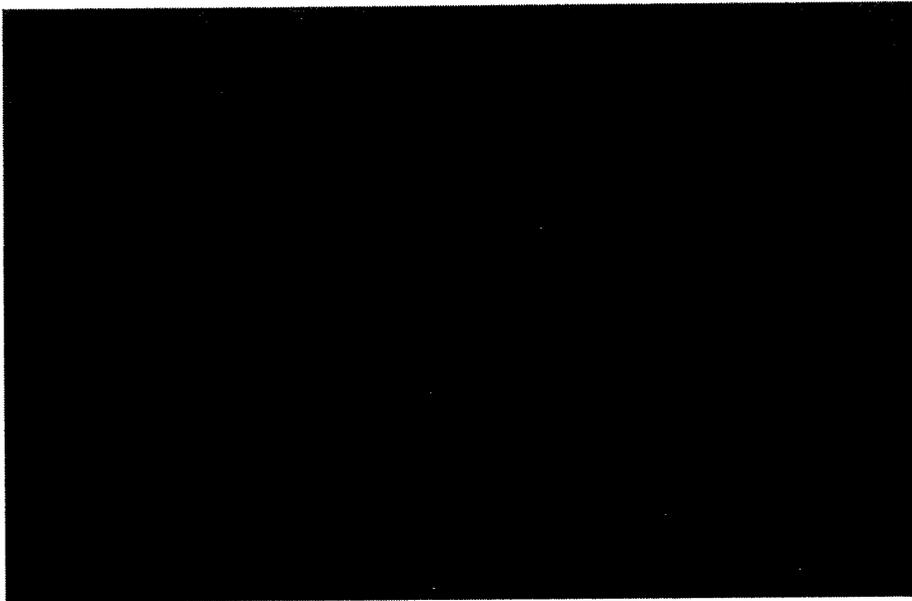
แผนที่แสดงขอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (หนองปึกกระทุ่ม)
หมู่ที่ 1, 2 ต.คลองขาง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย
เนื้อที่ประมาณ 195 - 0 - 02 ไร่
มาตราส่วน 1 : 5,000

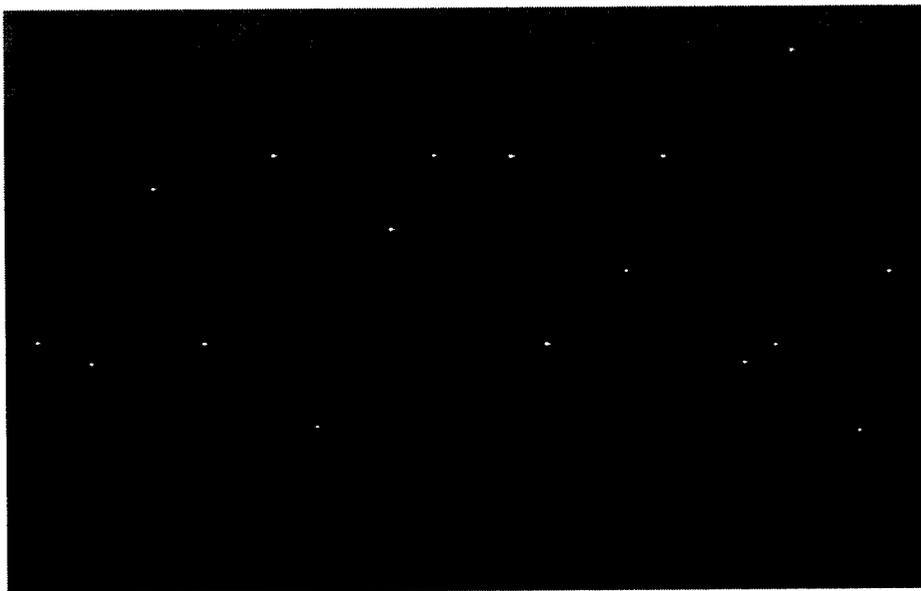
ภาพที่ 4.7 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2 จากการวัดพิกัด

4.2.2.2.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2

ไม่มีผู้ใดเข้าครอบครอง ได้มีการใช้ประโยชน์เป็นคลองลำกลาง คลองชลประทาน

ก.

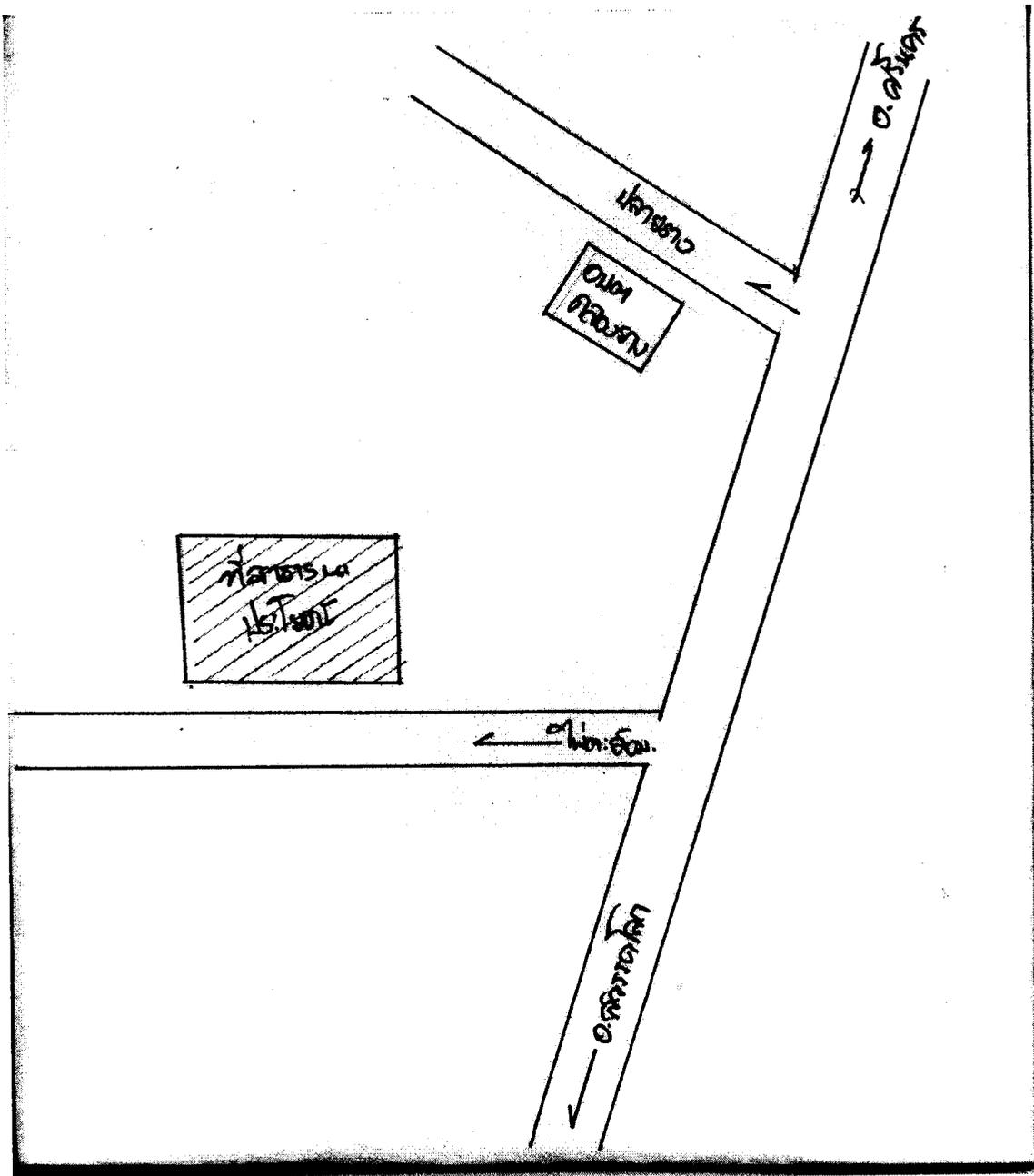
ข.

ภาพที่ 4.8 ก- ข ลักษณะที่ดินสาธารณะประโยชน์ แปลงที่ 2 หมู่ที่ 1, 2

4.2.2.3 ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

4.2.2.3.1 ขนาดและขอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

ขอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 มีเนื้อที่ทั้งหมด 12 ไร่ 1 งาน 70 ตารางวา มีอาณาเขตทิศเหนือจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 300 เมตร ทิศใต้จดที่ดินที่มีการครอบครอง มีความยาว 260 เมตร ทิศตะวันออกจดที่ดินที่มีการครอบครองมีความยาว 75 เมตร ทิศตะวันตกจดทางสาธารณประโยชน์มีความยาว 50 เมตร(ภาพที่ 4.9)

ภาพที่ 4.9 แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

4.2.2.3.2 พิกัดที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

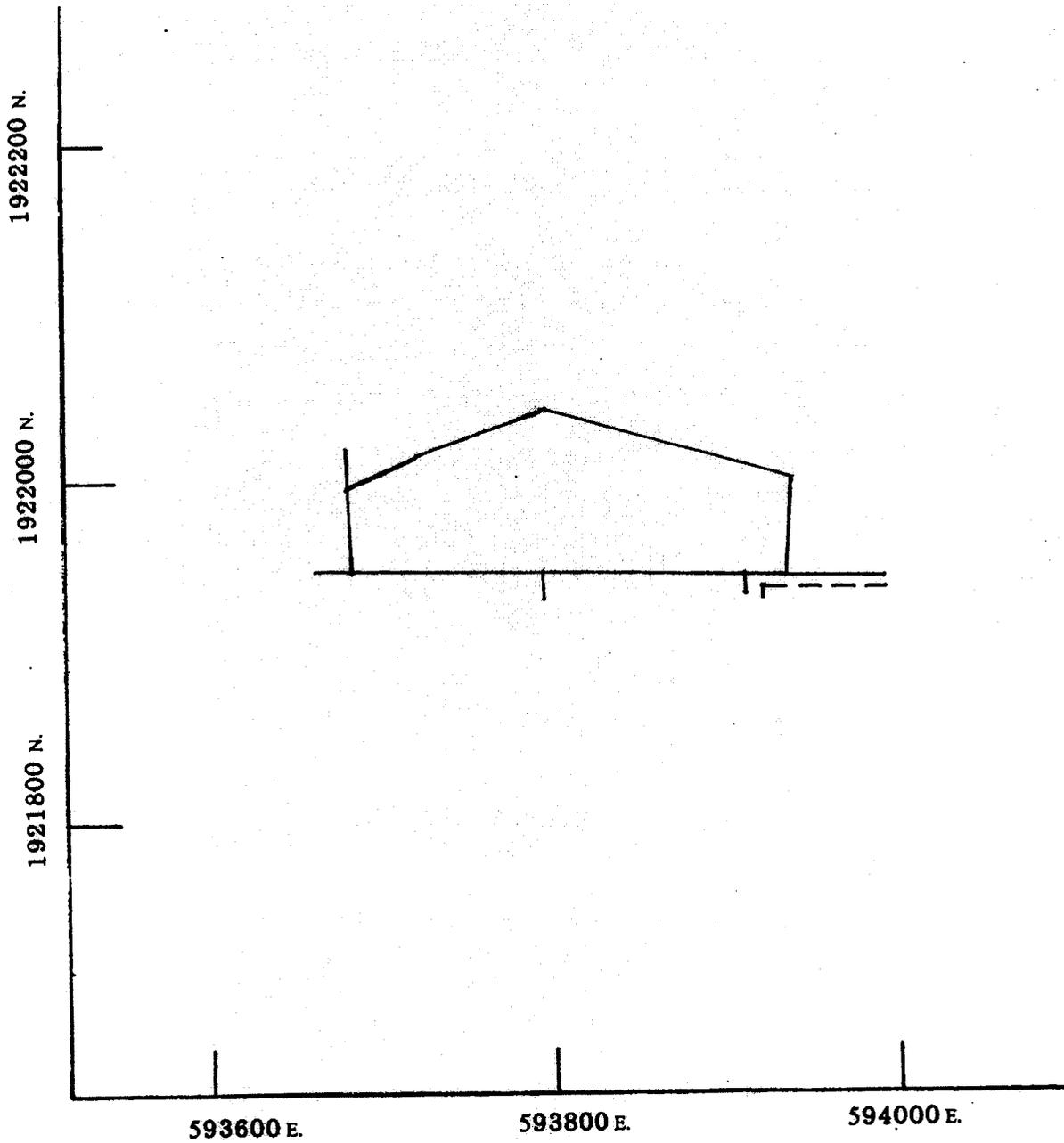
จากการใช้ GPS วัดพิกัดที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 ได้รายละเอียด

ดังนี้ ทิศเหนือ จุดที่ 1 พิกัด E 593936 N 1922003

จุดที่ 2 พิกัด E 593939 N 1921941

จากการนำพิกัดที่ได้จากการวัดพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 แปลง
เป็นแผนที่ได้แผนที่ดังภาพที่ 4.10

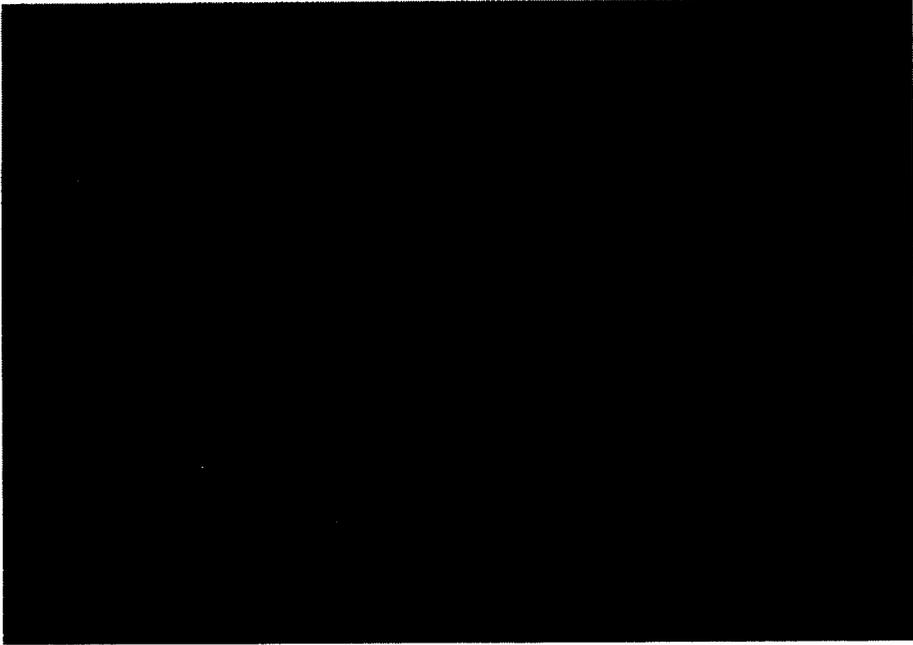
แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์
หมู่ที่ 7 ต. กลองยาง อ. ชวรงค์โลก จ. สุโขทัย
มาตราส่วน 1 : 4,000
เนื้อที่ประมาณ 12-1-70 ไร่

ภาพที่ 4.10 แผนที่ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7 จากการวัดพิกัด

4.2.2.3.3 การใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

ในพื้นที่ดินสาธารณะประจำหมู่บ้านหมู่ที่ 7 นี้ ถูกปล่อยให้ว่างเปล่าไม่มีผู้เข้าไปใช้ประโยชน์แต่อย่างใด เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแอ่งน้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ไม่มีการทำการเพาะปลูก (ภาพที่ 4.11)

ก.

ข.

ภาพที่ 4.11 ก- ข ลักษณะที่ดินสาธารณะประโยชน์ แปลงที่ 3 หมู่ที่ 7

4.2.3 ลักษณะและรูปแบบการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง

มีการเข้าใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยางใน 1 บริเวณ คือ แปลงที่ 1 ผู้ที่เข้ามาใช้ประโยชน์ คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลคลองยาง หมู่ที่ 3 มีจำนวน 1 คน ครอบครองพื้นที่รวม 6 ไร่ 25 ตารางวา รูปแบบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ คือ การเข้าไปใช้พื้นที่ในการปลูกถั่ว ปลูกผักบุ้ง ในการครอบครองพื้นที่ จากการสอบถามผู้ครอบครองได้ว่าได้เข้าใช้พื้นที่เมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาโดยการติดต่อขอเช่าจากวัดคลองยาง เพราะพื้นที่ดังกล่าวในอดีตเคยเป็นป่าช้าเก่าของวัด จนปัจจุบันมีการใช้เมรุในการเผาศพแทนการฝังศพ จึงทำให้พื้นที่ดังกล่าวว่างเปล่าไม่เกิดประโยชน์จึงมีผู้เข้าไปขอใช้พื้นที่จากวัด โดยการเช่าจากทางวัด ไร่ละประมาณ 200 บาทต่อปี

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาการใช้ที่ดินสาธารณะตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณ ขอบเขต ลักษณะ และประเภทของพื้นที่ดินสาธารณะตำบลคลองยาง และทำการวิเคราะห์ลักษณะการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดินสาธารณะตำบลคลองยาง ได้ทำการศึกษาบริบทของตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย ศึกษาขนาดและขอบเขตของที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัยจากแผนที่ต่างๆ ทำการศึกษาลักษณะรูปแบบการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย โดยทำการสำรวจ สัมภาษณ์ผู้เข้าใช้ประโยชน์

ตำบลคลองยางมีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ทั้งสิ้น 3 แปลง เนื้อที่รวม 214 ไร่ 94 ตารางวา คิดเป็น 4.54% ของพื้นที่ทั้งตำบล ที่ดินสาธารณะประโยชน์ทั้ง 3 แปลงนี้ ได้มีการประกาศหวงห้ามไว้ตั้งแต่ปีแปลงที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2546 แปลงที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2543 และ แปลงที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2525 โดยสงวนไว้เพื่อเป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ประจำตำบลและแห่งน้ำของตำบลเพื่อใช้ในการเกษตร ผู้ครอบครองพื้นที่มีจำนวนรวม 1 คน เข้าครอบครองพื้นที่รวม 6 ไร่ 25 ตารางวา และส่วนที่มีได้มีการเข้าไปใช้ประโยชน์แต่จัดทำเป็นแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ของตำบลรวม 195 ไร่ 2 งาน 99 ตารางวา และเป็นที่สาธารณะประโยชน์ของตำบลอีก 12 ไร่ 1 งาน 70 ตารางวา ผู้ที่เข้าครอบครองเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง ผู้ที่เข้าครอบครองเป็นลักษณะของการจับจอง ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในทางราชการถือว่าเป็นผู้บุกรุก ผู้เข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะประโยชน์ได้เข้าใช้พื้นที่โดยการเช่าจากวัดคลองยาง เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าช้าเก่าของทางวัดคลองยางในราคาไร่ละประมาณ 200 ต่อปี

5.2 อภิปราย

ลักษณะการใช้ที่ดินเกือบทั้งหมดประมาณ 95% พื้นที่ถูกปล่อยให้รกร้างว่างเปล่ามิได้เกิดประโยชน์ถึงแม้จะมีโครงการบางโครงการจัดมาเพื่อพัฒนาที่ดินสาธารณะประโยชน์เหล่านั้นก็ยังมีได้เกิดผลสำเร็จ โครงการยังถูกปล่อยละทิ้ง และประชาชนก็มีอาจเข้าไปเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ดังกล่าวได้ ดังนั้นพื้นที่ของตำบลคลองยางส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่ที่ยังมิได้สร้างประโยชน์ให้กับชุมชนเท่าที่ควร เป็นพื้นที่ซึ่งปราศจากประโยชน์

ตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่มุ่งแก้ปัญหาความยากจน และช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน รัฐบาลจึงได้ให้กรมที่ดิน นำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน มาจัดให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้นที่ดินสาธารณะประโยชน์ตำบลคลองยาง จึงสามารถจัดอยู่ใน

บรรณานุกรม

- กรมที่ดิน กองสำรวจและคุ้มครองที่ดินของรัฐ (2538) การคุ้มครองที่ดินของรัฐ การควบคุมที่ดินของรัฐ การรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
- วนิดา พรไพบุรณ์ (2535) แนวทางปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์ที่ดิน ในเขตป่าไม้ที่มีการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. 1) กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- วนิดา พรไพบุรณ์ (2540) เอกสารประกอบการบรรยายความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดินที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรทราบ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- มหาวิทยาลัยนเรศวร (2547) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีน้ำท่วมอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก และกรณีศึกษาแนวทางการจัดการระบบพัฒนาคูคลองและแหล่งน้ำในจังหวัดพิษณุโลก
- เทวินทร์ ยอดสวัสดิ์ (2544) การเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินในเขตนิกมสร้างตนเอง : กรณีศึกษานิกมสร้างตนเองรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก

นสท. พื้นที่สาธารณประโยชน์
ตำบลคลองยาง จังหวัดสุโขทัย

93

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เลขที่ ๑๕๗๖๐

ที่ดินเลขที่ _____ ไร่ _____

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อธิบดีกรมที่ดิน ออกหนังสือสำคัญฉบับนี้เพื่อแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภท _____

แปลงที่ ๒๒๖๖๒๖ ซึ่งตั้งอยู่ที่ บ้านดงขวาง ตำบล ดงขวาง อำเภอ สรวง จังหวัด สิงห์บุรี ไว้ดังนี้

ที่ดินแปลงนี้มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖ ไร่ _____ งาน

_____ สมภารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของ พระภิกษุอินทวาทิโก (วัดบูรพาภิราม ๒ สิงห์บุรี นครสวรรค์) มีแนวเขตตามรูปแผนที่แสดงเขตที่ดินหลังหนังสือสำคัญฉบับนี้

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ เมื่อวันที่ ๒๖ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕

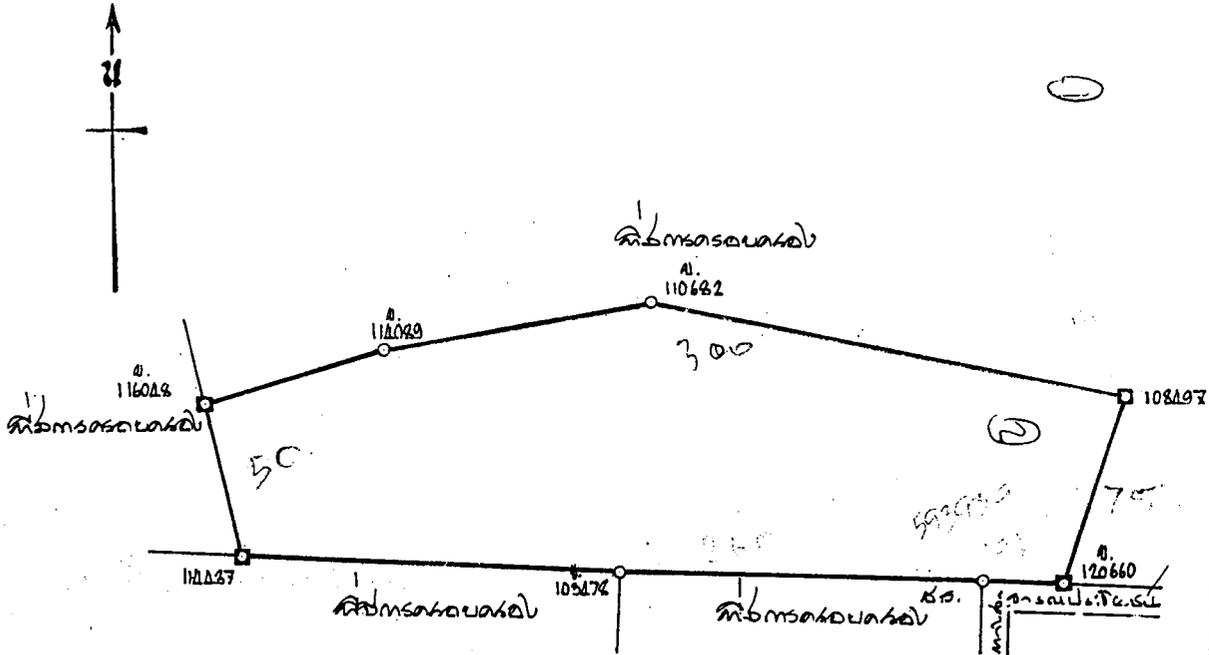
(นายโสภณ ขพฤวรรณ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน
ประทับตราประจำตำแหน่ง

๒๙
๒๐๓๑.๒๒

รูปแผนที่

มาตราส่วนในระวาง ๑: -

มาตราส่วน ๑: ๗๐๐๐

[Signature]

30 ต.ค. 2523

เจ้าพนักงานที่ดิน

[Signature]

หัวหน้าการ

[Signature]

ผู้ตรวจแผนที่

[Signature]

ผู้เขียนแผนที่

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เลขที่ สก ๐๗๐๖

ที่คืนเลขที่ ๖๕ ระวาง AAASJ. ๑๖๑๖

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อธิบดีกรมที่ดิน
ออกหนังสือสำคัญฉบับนี้เพื่อแสดงเจตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภท

พล นิองใช้ร่วมกัน ซึ่งตั้งอยู่ที่ บ้านคลองยาง หมู่ที่ ๕ ตำบล คลองยาง

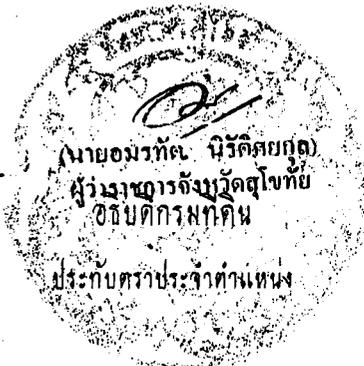
อำเภอ สวรรคโลก จังหวัด สุโขทัย ไว้ดังนี้

ที่ดินแปลงนี้มีเนื้อที่ประมาณ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๑๐ ตารางวา (หกสิบส่วนห้าตารางวา) งาน

๒๕ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย(เข้าข้าแก่สาธารณประโยชน์)

มีแนวเขตตามรูปแผนที่แสดงเขตด้านหลังหนังสือสำคัญฉบับนี้

หนังสือสำคัญฉบับนี้ ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

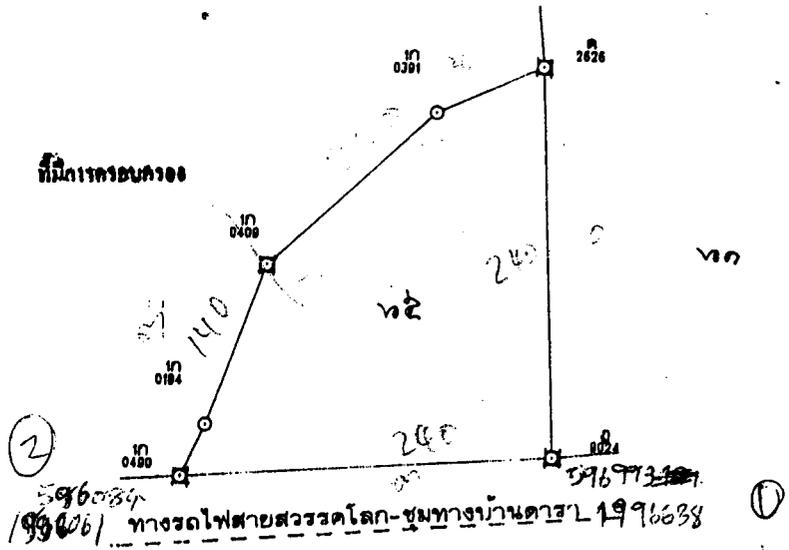

๑๓ ๕ - 2 ส.ค. 2545
๑๓ - 2 ส.ค. 2545
๑๖ 2 ส.ค. 2545
นายเชษฐา วรรณานนท์

รูปแผนที่

มาตราส่วนในระนาบ ๑ : ๕๐๐๐

มาตราส่วน ๑ : ๒๐๐๐

๗.๐๖๖๖
 (นายถาวรรงค์ ช่วยเพ็ญ) เจ้าพนักงาน
 นายเชษฐา วรรณานันท์ หัวหน้าการ
 นายเชษฐา วรรณานันท์ เจ้าพนักงาน
 ส.ค. 254
 ๗.๑ 1 2 ส.ค. 2545 ผู้เขียนแผนที่
 นายสุพันธุ์ ดุษฎีสุวรรณ

